

BIBLIOGRAFIE

1. COJOCARU, V. Gh. *Schimbarea în educație și Schimbarea managerială*. Chișinău: Lumina, 2004.
2. DANDARA, O. *Conceptualizarea ghidării carierei în contextul educației permanente*. Teza de doctor habilitat în științe pedagogice. Chișinău: 2013.
3. IUCU, R. *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*. București: Humanites Educațional, 2004.
4. *Integrarea științei și a învățământului superior. Concepții, Orientări, Strategii*. (Col. aut. Vl.Guțu, Tatiana Callo, Vasile Cojocaru et. al., coord. GH. RUSNAC). Chișinău: CEP USM, 2007.
5. PĂUN, E. *Profesionalizarea carierei didactice. Standarde profesionale pentru cariera didactică*. București: Consiliul Național pentru Pregătirea profesorilor, 2002.

CALITATEA FORMĂRII ÎNȚIALE UNIVERSITARE ÎN OPINIA CADRELOR DIDACTICE DEBUTANTE

*Cojocaru Valentina, dr., conf. univ.
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU: 371.13+378.12

Abstract

The investigation highlights the quality of initial university training in the opinion of beginning teachers. The answers to the questions of the proposed questionnaire reflect the self-assessment of their university training in the teaching profession in specific and specific fields of activity: the perception by graduates of the usefulness of knowledge and skills acquired during university studies, the degree of satisfaction perceived by graduates. Job satisfaction, providing a faculty feedback on strengths and weaknesses in university training, respectively, of the curriculum.

Key-words: initial training, beginner teachers, capacity, skills, self-esteem, quality, curriculum.

Formarea inițială a cadrelor didactice este cu adevărat crucială pentru ameliorarea și dezvoltarea sistemului educațional, asigurarea calității formării personalității elevului în devenire și, pe această cale, a evoluției calității vieții și sănătății societății. Asigurarea calității proceselor calității de formare inițială a personalului didactic a devenit o problemă de maximă complexitate pentru sistemele de învățământ europene, cunoscând o diversitate de abordări teoretice și experiențe tot mai însemnate. Referitor la calitate și formare, cercetătorul Romiță Iucu menționează că o abordare a gestiunii / asigurării calității este un ansamblu integrat de politici, proceduri, reguli, criterii instrumente și mecanisme de verificare, care, în intercondiționare și interacțiune, au ca scop asigurarea și consolidarea calității serviciilor oferite de instituțiile de formare [1, p. 51]. În acest context, a fost efectuat un studiu privind percepția cadrelor didactice-debutante asupra calității sale de formare. Lotul de subiecți l-a constituit 84 de cadre didactice-debutante (1-3 ani), din ei până la 1 an – 40%, 2 ani – 22,9%, 3 ani – 20%, sex masculin – 11,4%, feminin – 88,6%. Respondenți din gimnaziu – 45,7%, clase primare – 28,6%, liceu – 25,7%. Întrebările chestionarului [o parte adaptate, apud 2] reflectă în răspunsurile respective autoaprecierea pregătirii lor universitare în profesiunea didactică în domeniile specifice de activitate, perceperea de către absolvenți a utilității cunoștințelor și competențelor dobândite pe parcursul studiilor universitare, gradul de satisfacție perceput de către absolvenți referitor la traseul urmat, a satisfacției în muncă, furnizarea unui feedback facultății / universității privind punctele tari și punctele slabe în formarea universitară, respectiv, a programului de studii. Întrebările sunt percepute prin descrierea identității profesionale, ca ansamblu de capacități și competențe în profesiunea didactică pe baza asimilării unui sistem de cunoștințe (teoretice și practice), proces construit deductiv de un model al profesiunii didactice [E. Păun, apud 3].

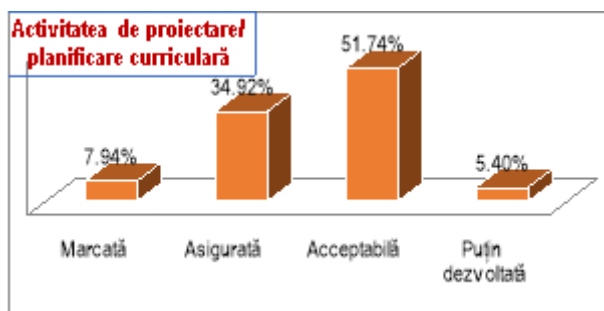

Figura 1

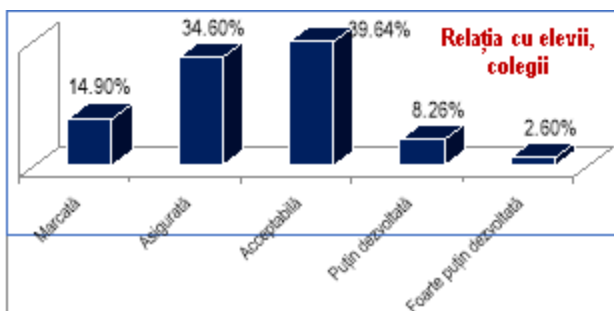

Figura 2

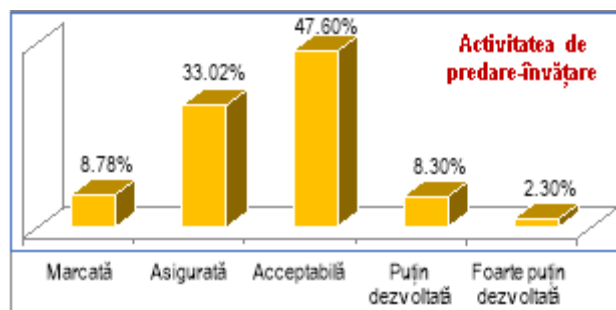

Figura 3

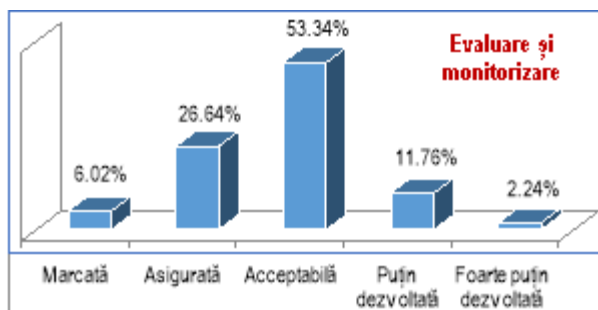

Figura 4

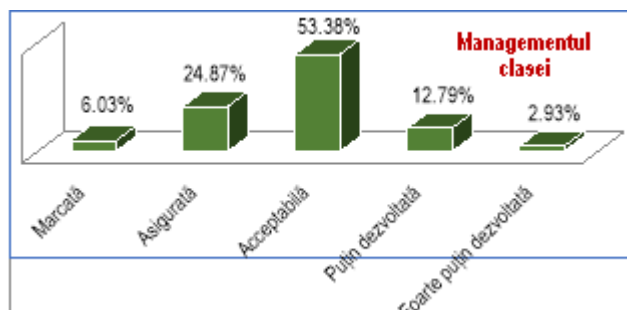

Figura 5

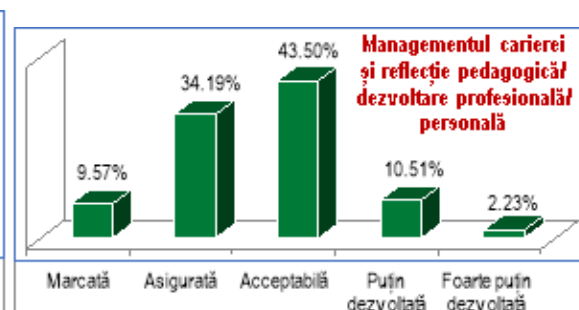
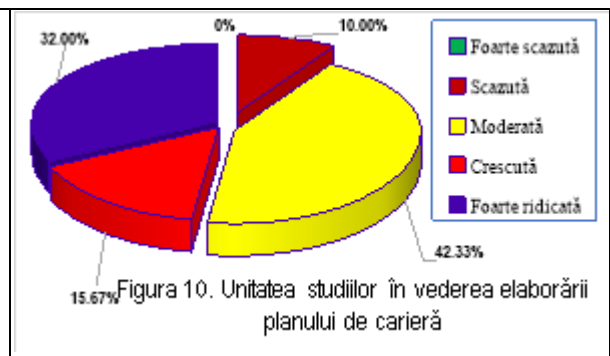
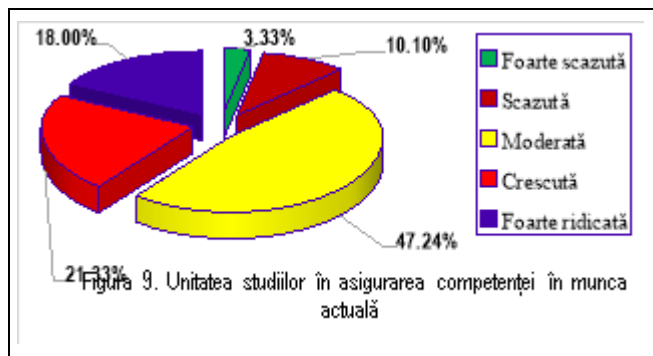
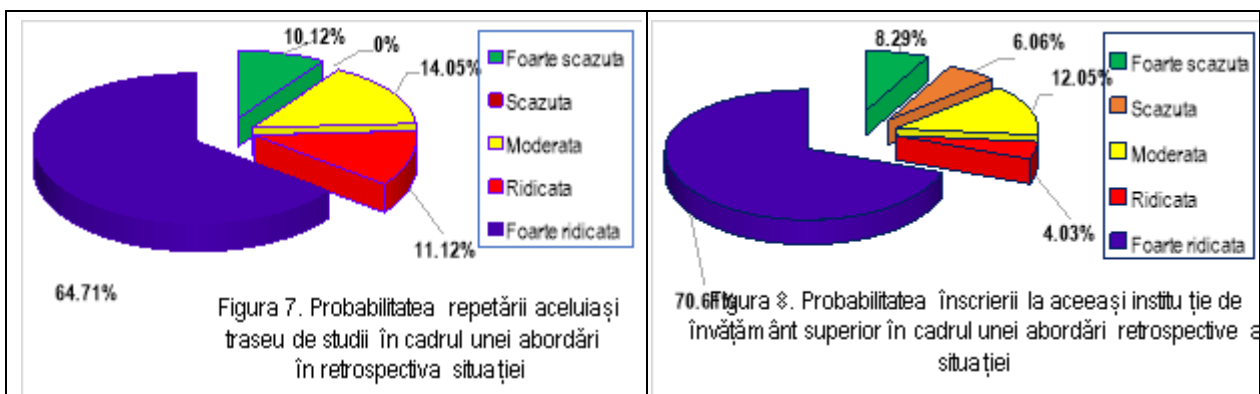

Figura 6

Astfel, cadrele didactice-debutante menționează, în răspunsurile lor (figurile 1-6), prezența de competențe psihopedagogice pronunțate (ponderea înaltă la indicele de evaluare – marcată, asigurată, acceptabilă), exprimate în competențe de proiectare, competențe relaționale / sociale, exprimate în interacțiunile sociale cu elevii și grupurile școlare, competențe de organizare a procesului de instruire și evaluare, competențe în cunoașterea, consilierea și asistarea dezvoltării personalității elevului, precum și competențe manageriale, obiectivate în organizarea și conducerea clasei de elevi. Totodată, respondenții își exprimă doleanțele referitor la determinarea unui echilibru mai bun între teorie și practică, oportunitatea dezvoltării unor capacități de aplicare a strategiilor de învățare, de integrare NTIC în procesul educațional, însușirea de noi competențe, specifice unor situații de criză.

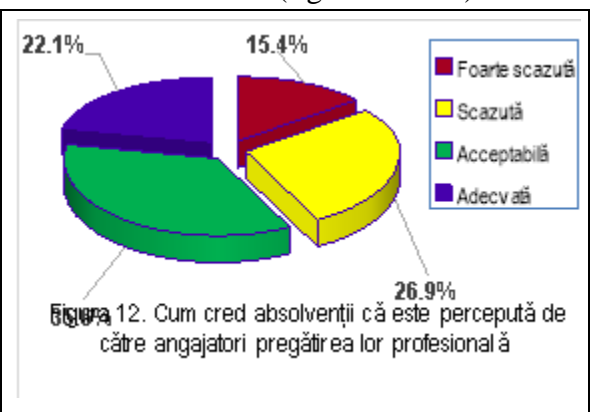
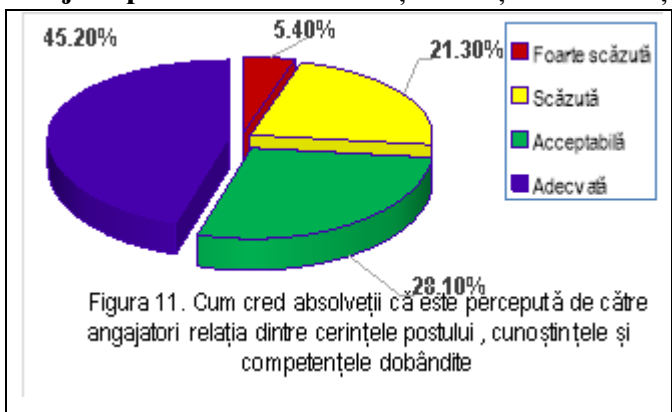
Stabilirea gradului de satisfacție, perceput de către absolvenți, referitor la traseul urmat, s-a realizat prin itemi (figurile 7-8). Din datele obținute, privind probabilitatea repetării aceluiași traseu de studii de către absolvenți, rezultă un grad de satisfacție înalt privind studiile urmate.

- **Stabilirea modalităților de percepere de către absolvenți a utilității cunoștințelor și competențelor dobândite pe parcursul studiilor universitare** (figurile 7-10).

În general, se atestă o alegere justificată a profesiei didactice și a instituției de formare, aprecierea destul de înaltă a autorității, imaginii acestora, influenței benefice în dezvoltarea carierei.

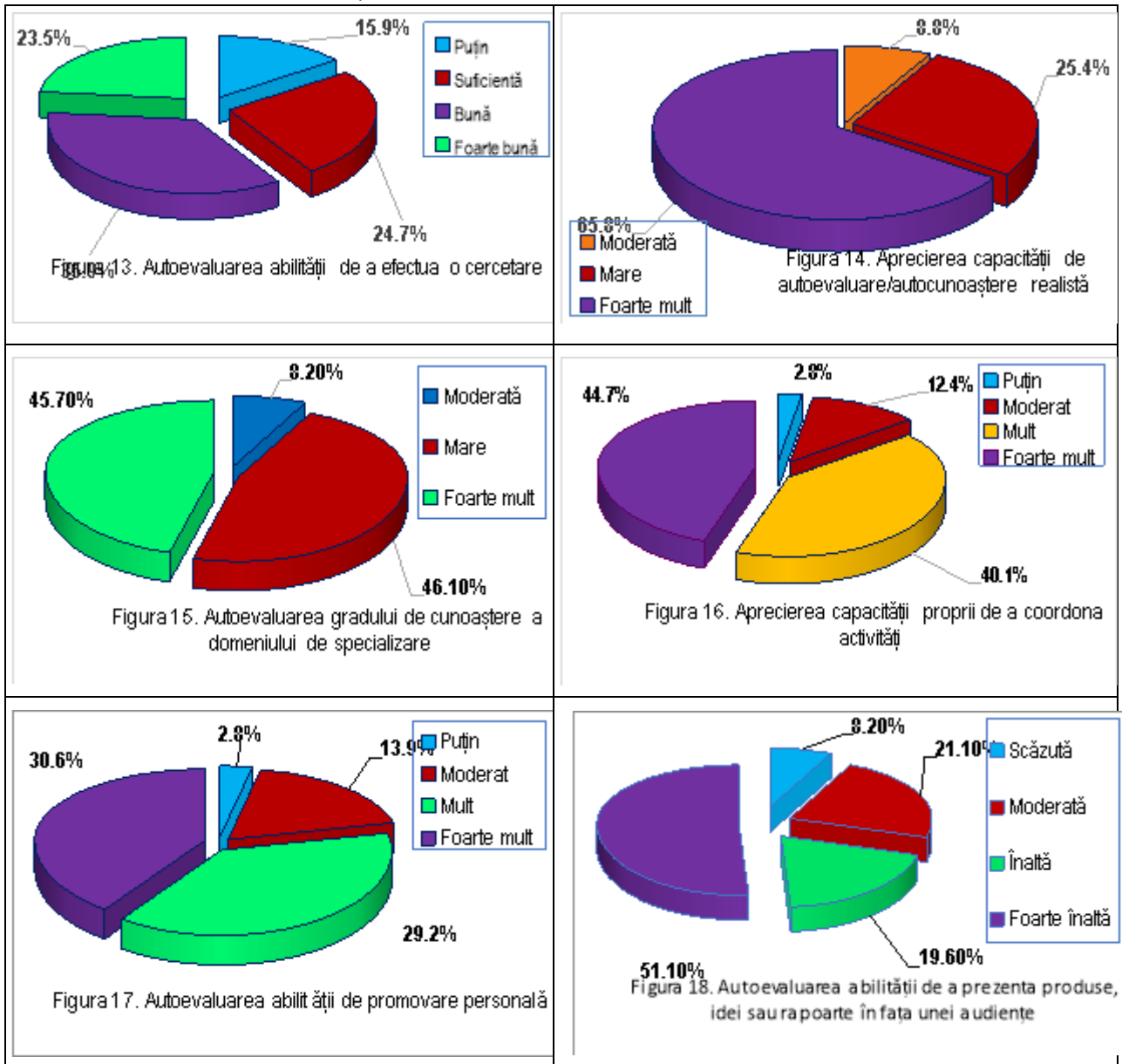
- **Stabilirea măsurii în care competențele dobândite în cursul pregătirii universitare îl ajută pe absolvent să dea și să obțină satisfacție la locul de muncă (figurile 11-12).**

Rezultatele indică percepția absolvenților privind un grad înalt de satisfacție al angajatorilor în ceea ce privește competențele și cunoștințele lor, adaptabilitatea acestora la mediul pedagogic și comunitar.

Absolvenții percep existența unei utilități moderat-ridicate a studiilor absolvite în ceea ce privește competența în domeniul profesional. Gradul de utilitate perceput al studiilor în ceea ce privește elaborarea planului de carieră și asigurarea competenței în domeniul vieții private (viața socială, dezvoltarea personală etc.) este ridicat.

• **Autoevaluarea competențelor dobândite pe parcursul studiilor (figurile 13-18).**

Absolvenții percep ca un grad ridicat dobândirea competențelor pe parcursul studiilor, chiar dacă, posibil că ei, supraapreciază la această etapă potențialul său, care încă urmează să se manifeste. Oricum, absolvenții dispun de capacitatea de autoevaluare și autoreflexie, exprimate prin judecăți de valoare, judecăți la propria persoană, atribuirea cauzei, autoapreciere, satisfacție personală etc., care reclamă o abordare critică și integratoare din perspectiva profesionalizării carierei didactice.

- Furnizarea unui feedback facultății / universității, privind punctele tari și punctele slabe în formarea universitară (figurile 19-20).

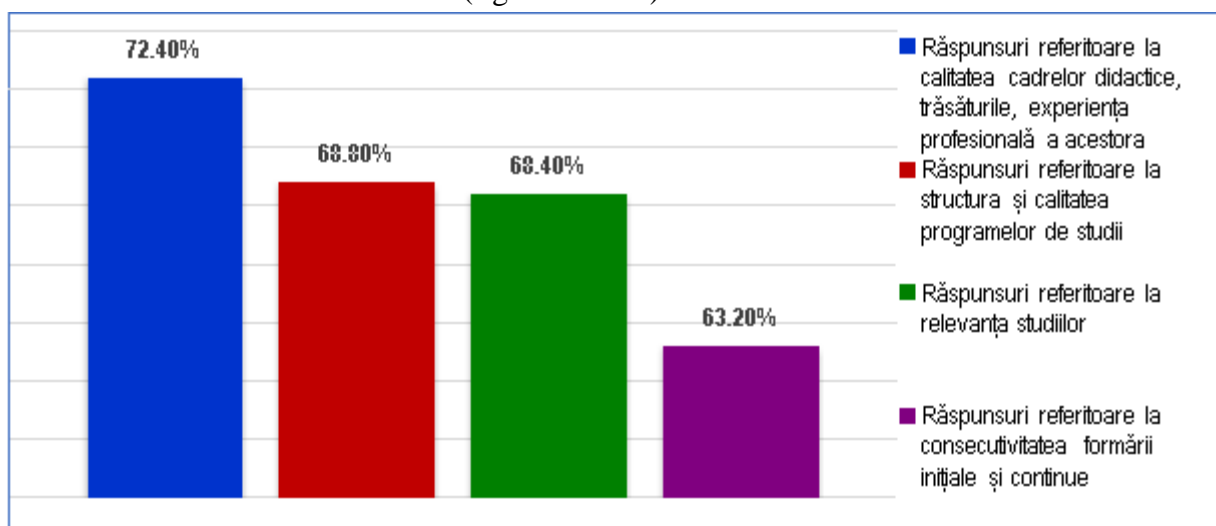

Figura 19. Răspunsuri referitoare la *punctele tari* ale programelor de studii

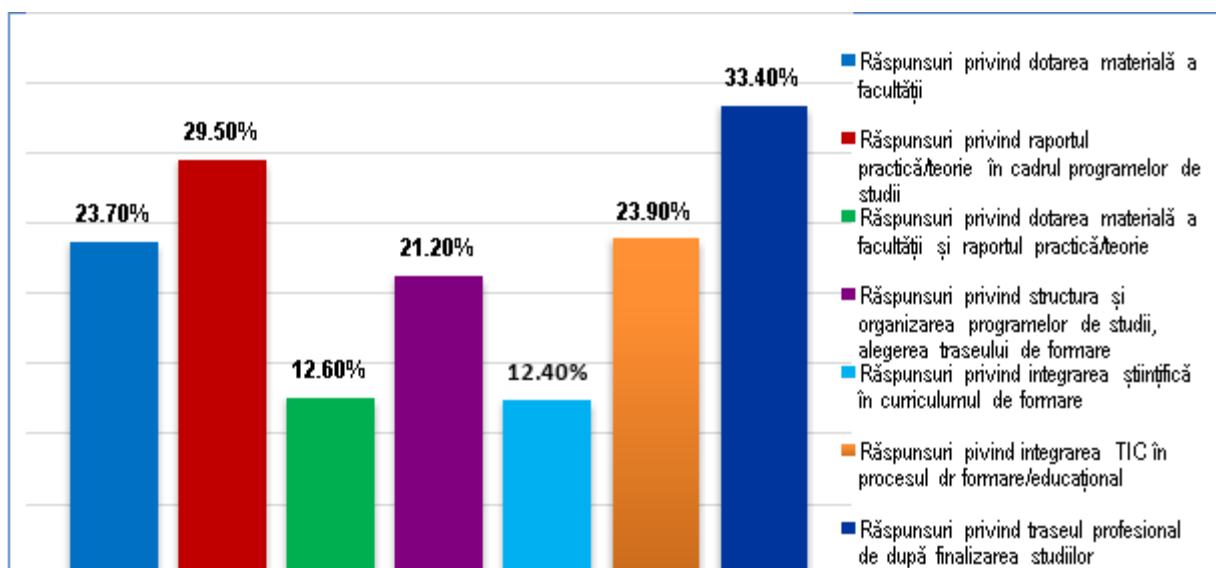

Figura 20. Răspunsuri referitoare la *punctele slabe* ale programelor de studii

Astfel, există un grad înalt de satisfacție și apreciere în ceea ce privește gradul de competență a cadrelor didactice și structura generală a organizării studiilor, în principal suportul teoretic al acestora. Există doleanțe privind raportul teorie / practică, conținutul activităților de practică, precum și nevoia extinderii posibilității alegerii propriului traseu de formare în cadrul studiilor universitare.

În concluzie: Rezultatele investigației confirmă o pregătire acceptabilă a cadrelor didactice-debutante, ca urmare a realizării prevederilor Procesului Bologna și a Codului educației, de către universitățile / instituțiile de formare. Totodată, formarea inițială a cadrelor didactice nu este tocmai adecvată noilor cerințe și realități mereu în schimbare și reclamă o **redimensionare** a acestei activități *în spiritul pedagogiei constructiviste și a pedagogiei competențelor*, cu focalizare pe **proces** și **rezultate**. Se resimte nevoia unei atenții sporite în cadrul studiilor universitare strategiilor de predare – învățare – evaluare, aplicării diverselor modele de instruire / învățare a elevilor axată pe competențe, integrării NTIC în procesul educațional, dar și formării

de noi competențe studenților pentru a face față diverselor situații educaționale, inclusiv celor de criză care devin mai frecvente.

Profesionalizarea formării inițiale a cadrelor didactice este un deziderat al sistemului de învățământ superior cu profil pedagogic, care necesită, de la cei implicați în această activitate, profesionalism și creativitate, gândire vizionară, sistemică, inovatoare și acțiuni adecvate, realizate la nivel organizațional, respectându-se postulatele managementului calității pe fiecare segment de activitate, la nivelul fiecărei subdiviziuni universitare, integrând planificarea calității, asigurarea calității, monitorizarea / controlul calității, îmbunătățirea calității de formare a cadrelor didactice. În această perspectivă, ținând cont de rezultatele respective și experiența în domeniu, se conturează și următoarele direcții praxiologice:

- *actualizarea / racordarea misiunii, viziunii, obiectivelor, finalităților formării inițiale din perspectiva profesionalizării carierei didactice;*
- *reconceptualizarea activității formării inițiale a cadrelor didactice din perspectiva dimensiunilor profesorului expert și a profesorului artizan;*
- *determinarea unui sistem de criterii și indicatori de poziționare a activității de formare inițială universitară vis-a-vis de conceptul de profesionalizare, prevederile Codului educației;*
- *stabilirea unui nou echilibru între formarea științifică, psihopedagogică și cea practică;*
- *intensificarea formării personalității profesorului creator, inovator, cu înaltă ținută culturală.*

BIBLIOGRAFIE

1. *Codul educației al RM. CODUL Nr. 52 din 17. 07. 2014.*
2. DRAGU, N. *Valorile performanței în pedagogia universitară.* Chișinău: CEP USM, 2015.
3. IUCU, R. *Formarea cadrelor didactice: sisteme, politici, strategii.* București: Humanitas Educațional, 2004.
4. ONU, C. *Elemente de pedagogie universitară.* Iași: Sedcom Libris, 2012.

GÂNDIREA CRITICĂ – O PROVOCARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI MODERN

*Balercă Vasilica, doctorandă
Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău*

CZU: 373.025

Abstract

Modern education approaches education, by promoting interactive teaching methods, and interactive group methods promote interaction between participants' minds, between their personalities, leading to more active learning and with obvious results, results related to the development of students' critical thinking. What are the benefits that schoolchildren have of developing their critical thinking? First of all, the freedom to express one's own opinions, to respect the opinions of others, to boost self-confidence, to be tolerant towards the partners of dialogue, to develop the self-critical spirit, to amplify the cooperation and the interpersonal communication. , placing the child in the center of the educational process through individual and personal request.

Key-words: thinking, interaction, ideas, critical spirit

Dezvoltarea gândirii critice la copiii de vârstă școlară este un obiectiv important, de tip formativ și se realizează prin folosirea unor strategii interactive care îi scot pe copii din ipostaza de obiect al formării și îi transformă în subiecți activi, coparticipanți la propria formare.

A gândi critic înseamnă a fi curios, a pune întrebări, a căuta răspunsuri, a căuta cauze și implicații, a găsi alternative la atitudini deja fixate, a adopta o poziție pe baza unei întemeieri argumentate și a analiza logic argumentele celorlalți. Este un proces activ, care îl face pe cel care